

**Raskaana oleville ja imettäville naisille
sekä pikkulapsille annettavat ostokortit ja yli-
määräiset ostoluvat.**

Raskaana olevan kortit ja ostoluvat.

Aika.

Jos nainen esittää kh-lautakunnassa lääkärin tai kättilön antaman todistuksen siitä, että hän on raskaana ja että tässä tilassa on vähintään kolmas kuukausi menossa, saa hän ylimääräisiin annoksiin oikeuttavat kortit siitä päivästä, jolloin hän todistuksen esittää. Ilman mainittua todistusta ei kortteja anneta eikä liioin tilan aikaisemmassa vaiheessa.

Jos todistuksessa mainitaan lapsen oletettu syntymäaika, saadaan ylimääräiset annokset antaa sen kuukauden loppuun, jonka aikana synnytys on odotettavissa. Muussa tapauksessa annetaan ne kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan paitsi ensi kerralla, jolloin kuluva kuukausi yhdistetään kahteen seuraavaan. Oikeus näihin raskauden tilan perusteella myönnettäviin lisäannoksiin lakkaa sen kuukauden päättyessä, jonka aikana synnytys tapahtuu.

Annokset.

Leipä. Raskaana olevalle kuuluu D-leipäkortti tai DV-maatalaleipäkortti. Entinen kortti vaihdetaan siis jompaankumpaan näistä, paitsi jos asianomaisella jo työnsä perusteella on jompikumpi niistä.

Rasva. Tavallisen rasvakortin lisäksi annetaan lisäannos rasvaa lisärasvakorteilla. Tämä siitäkin huolimatta, että raskaana olevalla jo työnsä tai ikänsä perusteella olisi lisärasvakortti. — Raskaana olevalle, joka kuuluu kotivoita valmistavaan omavaraisruokakuntaan tai sitä työsopimuksen perusteella ilman korttia saavan henkilön ruokakuntaan, saadaan varata vastaava lisämäärä kotivoita. Meijeristä voinsa saavaan omavaraistalouteen kuuluvan raskaana olevan on toimitettava kh-lautakunnasta saamansa todistus meijeriin, josta saadaan ylim. annos.

Maito. Tavallisen maitokortin lisäksi annetaan lisäannos maitoa lisämaitokorteilla. Omavarais- ja niitä vastaavissa muissa talouksissa ovat perusannokset niin suuria, ettei ylimääräisiä maitoannoksia raskaudentilan perusteella saada varata.

Liha ja juusto. Raskaana oleva saa ostoluvan määrättylle lihamäärälle kuukaudessa. Kuukauden koko ostolupaa ei kuitenkaan tarvitse ottaa samalla kertaa, vaan saadaan se useamminkin erissä. Lihan asemesta voidaan myös myöntää ostolupa määrättylle juustoerälle kuukaudessa. Sille, joka on omavarainen lihan suhteen, ei anneta lihan ostolupaa.

Vaatetustarvikkeet. Vaatteiden hankkimista varten syntyväksi odotettavalle saa raskaana oleva ylimääräisen pisteostoluvan (P-kortin). Myös voidaan jo ennen lapsen syntymää antaa sille erityinen ostolupa vuodevaatteiden hankkimista varten.

Raskaudentilan perusteella ei anneta muita ylimääräisiä ostolupia tai ostokortteja, ellei toisin mahdollisesti määrätä.

Imettävän naisen kortit ja ostoluvat.

Aika.

Imettämisen perusteella annetaan lisäannoksia lapsen syntymää seuraavan kuukauden alusta alkaen. Ensimmäisellä kerralla annetaan ne ilman todistuksia 3 kuukaudeksi, sen jälkeen jälleen 3 kuukaudeksi kerrallaan, jos imettämisen jatkumisesta esitetään lääkärin, kättilön tai terveyssisaren laatima todistus, kuitenkin enintään 9 kk:n ajaksi laskettuna sen kuukauden päättymisestä, jolloin lapsi syntyi. Tämän jälkeen saadaan lisäannoksia vain perustellun lääkärintodistuksen nojalla.

Annokset.

Rasva. Tavallisen rasvakortin lisäksi annetaan lisäannos rasvaa lisärasvakorteilla. Tämä siitäkin huolimatta, että asianomainen jo työnsä tai ikänsä perusteella olisi saanut lisärasvakortin.

Omavaraisruokakuntiin kuuluvien rasva-annoksista on voimassa samat määräykset kuin edellä on mainittu omav. raskaana olevista.

Maito. Tavallisen maitokortin lisäksi annetaan lisäannos maitoa lisämaitokorteilla. Omavarais- ja niitä vastaavissa muissa talouksissa ei imettävälle varata lisäannoksia.

Liha ja juusto. Ylimääräisen liha-annoksen hankkimista varten saadaan ostolupa. Lihan asemesta voidaan vaihtoehtoisesti saada ostolupa juustolle.

Leipä. Raskauden perusteella myönnetty korkeampi leipäkortti on lapsen syntymää seuraavan kuukauden alusta alkaen vaihdettava siihen leipäkorttiin, joka äidille työnsä perusteella kuuluu. Hänelle ei anneta korotettua leipäannosta, koska katsotaan, että lapsen leipäkortti koituu äidin hyväksi sinä aikana, jona lapsi syö ainoastaan maitoa.

Imettämisen perusteella ei anneta muita ylimääräisiä ostolupia tai ostokortteja, ellei toisin mahdollisesti määrätä.

Pikkulasten kortit ja ylimääräiset ostoluvat.

Aika.

Vastasyntyneelle annetaan ostokortit ja ylimääräiset ostoluvat siitä päivästä alkaen, jolloin ne haetaan ja synnytystodistus lautakunnalle esitetään. Kortteja annettaessa irroitetaan niistä kuponkeja jakelukauden kulunutta aikaa vastaavasti kansanhuoltoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Annokset.

Sokeri. Lapsi saa 6 ensimmäisen ikäkuukautensa aikana kaikkiaan $1\frac{1}{2}$ kiloa sokeria kuukautta kohden ja 6 seuraavan ikäkuukautensa aikana kaikkiaan vähintään 750 g kuukautta kohden. Silloin kun yleisostokorteilla jaettava annos on mainittuja määriä pienempi, annetaan lapselle 250 gramman suuruisia S 5 lisäsokerikortteja niin, että hän saa kaikilla kortteillaan yhteensä mainitut määrät sokeria kuukaudessa.

Lisäsokerikortteja ensimmäistä kertaa haettaessa annetaan niitä kulumassa olevan kuukauden jäljellä olevaa aikaa vastaava määrä. Jos lapsi on syntynyt kuukauden alkupuoliskolla, siis 1 ja 15 päivän välisenä aikana, annetaan hänelle kuitenkin kaikki sille kuukaudelle kuuluvat S 5 sokerikortit. Mutta jos lapsi on syntynyt 15 päivän jälkeen, annetaan hänelle ainoastaan puolet sen kuukauden lisäsokerikorteista. Kuuden ensimmäisen ikäkuukautensa jälkeen, johon mennessä lapsi on saanut 6 kertaa $1\frac{1}{2}$ kiloa sokeria, saa hän 6 kertaa vähintään 750 gramman kuukausiannoksen.

S 5 sokerikortit annetaan 6 ensimmäisen ikäkuukauden aikana ainoastaan kuukautta varten kerrallaan, kun taas 6 seuraavaa ikäkuukautta varten saadaan antaa S 5 sokerikortteja etukäteenkin siten, että samalla kertaa annetaan ne niitä kuukausia varten, jolloin asianomainen S 5 sokerikortti on voimassa. Taka-käteen kortteja ei anneta. Jos ne jossakin kuussa jätetään hake-matta, ei niitä jäljestäpäin enää voida saada.

Kaikista annetuista lisäsokerikorteista tehdään merkintä lap-sen yleisostokorttiin, mikä siis on otettava mukaan lapselle lisä-sokerikortteja haettaessa. Näistä merkinnöistä lapsen vanhem-

mat myös voivat todeta, että lapsi on saanut kaikki hänelle kuuluvat sokerimäärät.

Kaikki tässä mainitut määräykset ovat voimassa vuoden 1946 tammikuun 1 päivästä alkaen. Tarkemmat tiedot siitä, kuinka suuria ylimääräisiä ostolupia ja mitä lisäkortteja kulloinkin annetaan, saadaan kansanhuoltolautakunnasta.

Mitään tässä mainittuihin ylim. annoksiin oikeuttavia ostolupia ei voi saada enää sen jälkeen, kun kysymyksessä oleva jakelukausi on loppuun kulunut.

Ostoetuoikeustodistus eli OE-todistus.

Sellaisten kansanhuoltolautakuntien alueella, missä syntyy jonotusta säännösteltyjä tarvikkeita ostettaessa, voi lautakunta määrätä käytettäväksi kansanhuoltoministeriön tähän tarkoitukseen asettaman *ostoetuoikeustodistuksen eli OE-todistuksen*.

OE-todistus annetaan raskaana olevalle naiselle tämän tilan kuudennesta kuukaudesta alkaen ja saa hän pitää sen vielä kolmen kuukauden ajan lapsen syntymäkuukauden lopusta lukien. Kuitenkin, jos ajankohta, jona mainittu oikeus edellä olevan mukaan lakkaisi, sattuu ennen lähinnä seuraavan tammi-, touko- tai syyskuun viimeistä päivää, on oikeus OE-todistuksen käyttöön voimassa edelleen lähinnä seuraavan tammi-, touko- tai syyskuun viimeiseen päivään asti. Muille henkilöille ei tätä todistusta saa antaa. OE-todistus on *henkilökohtainen* ja varustetaan se saajan valokuvalla, joka lautakunnassa leimataan. Kaikkien niiden ruokakunnan jäsenten ostokortit, joilla OE-todistuksen haltija haluaa ostaa säännösteltyjä elintarvikkeita, sekä hänen omansa ja vastasyntyneen lapsen vaatetuskortti varustetaan kh-lautakunnassa merkinnällä „OE-todistus”. Näin leimatuilla korteilla voi OE-todistuksen omistaja ostaa säännöstelyalaisia tarvikkeita kello 16 asti ennen muita läsnäolevia, joilla ei ole tällaista todistusta. Sama etuoikeus koskee lisäksi ruokakunnalle mahdollisesti annettuja elintarvikkeiden ostolupia sekä pikkulapsen pisteostolupia. Myöskin on OE-todistuksen omistajalla oikeus kh-lautakunnan toimistoissa saada asiansa selvitettyä ennen muita asiakkaita.

OE-todistus on palautettava kansanhuoltolautakunnalle sen jälkeen, kun oikeus sen käyttöön on päättynyt.